

netejan una engarronada

A un barri de la nostra ciutat, a les primeries de l'actual segle, hi vivia Carmeta, una xica de les que, en aquell temps, ne deien «molt per si». No hi havia cap xicot dels que la voltaven fent-li «l'aleta» que li fes lo pes. Això feia que entre l'element masculí de la barriada, s'anés guanyant la fama d'orgullosa i prenent coll la idea de fer-li un escarment.

Així, pos, un dia, la vespra del seu sant, mentre ella dormia tranquil·lament, al carrer, una colla de joves li preparaben la sorpresa. A tots los havia donat «carabassa» quan se li havien atansat per vore si podien establir unes relacions que un dia pugessen acabar en casament, i per a cobrar-se el despreci, aquella nit anaven a passar-li la factura fent-li una engarronada.

En silenci i amparats per la fosca de la nit —allavons no hi havia llum de «neon»—, van anar-li escampant per tot lo frontís de la casa unes cabassades de terra roja, deixant-li la paret feta un «eccehomo».

En son demà, a l'aixecar-se i obrir la porta, l'enrabiada que va tindre al vore's aquella rojor, no te fi ni compte. Sense sapiguer qui havia segut —cosa que, no cal dir, resultava totalment impossible—, Carmeta va maleir-los a tots, calificant als autors de la «broma» de «marranos» per amunt.

Passat lo primer sofoco, carregada de passència i amb la granera a la ma, va emprendre's la missió de netejar tot allò de la millor manera possible.

Mentres tant, los comentaris, entre les dones del veïnat, eren per a tots los gustos.

Algunes, al passar, li deien :

—Xica, mana, Carmeta, quin frontís més lluit t'han posat... vaiga, vaiga; se veu que n'hi han que hasta quan dorms se recorden de tu...

I d'altres afegien :

—I quina poca latxa que tinen los xicots; mira la pobra Carmeta, quin dia del sant li han donat... Vaiga, que son uns cafres...

Carmeta seguia la corrent al que li deien. La «processó» li anava per dins. I en la granera a les mans, seguia rascant la paret i intentant fer saltar aquella rojor que, entre mig de la blancor de les altres parets, ressaltava com un insult.

Finalment, a força de fregar i amb l'ajuda d'un pinzell d'espert i un poal de calç, la cosa va quedar com si no hagués passat res, però Carmeta va seguir sent tant «per si» com abans, perquè ja es figurava per a on havien anat los «tiros».

Sis setmanes havien passat, i van arribar les festes majors de la ciutat. Seguint la tradició, la primera nit de festes i un bon punt havien tocat les deu, van sortir les «músiques», que donant la volta per totes les barriades, passarien per baix de balcons i finestres, portant, per mig de la veu del cantador, lo missatge sentimental d'aquells que encarregaven les cançons ja fos a les mares, a les nòvies, o a n'aquelles que, sense ser res de tot això, los hi dedicava algú que no els era del tot indiferent.

I la nit s'anava omplint de la poesia popular surtida del pensament d'un home rústic, que possiblement havia passat tota la setmana llaurant al camp i que, en un moment, guiat per allò que acabaven de dir-li, improvisara uns versos, algunes vegades amorosos, unes altres una mica en «conyeta», que després llançava a l'aire entre aclamacions dels seguidors.

Cap allà a la matinada, la rondalla va parar-se davant la casa de Carmeta. La parladura dels acompanyants va deixar de sentir-se i, per damunt del silenci de la nit, els instruments van arrencar en les notes de la Jota.

En acabar la música a una senyal del cantador, la veu d'aquell, una mica rogallosa per l'esforç de tota la nit i pel seren que caïa, va soltar aquesta cançó :

«Com que tu et penses sè tant,
cap xic del barri t'agrada,
i l'estan considerant
una xica molt "preada";
per això, per al teu sant,
van fer-te una engarronada.»

Tots los que estaven arremolinats baix de la finestra, van llençar a cor el crit de «Ferro...!!!», quan, de moment, i sense que ningú s'expliqués com : xaf!, una poalada d'aigua va caure damunt la colla, deixant a tots aquells que estaven més prop, xopets com a sopes i provocant la fugida de tothom que havia tingut la sort de que només li arribessen los escarritxos.

Entre mig de l'aldrull provocat per la mullada, va sentir-se el clàssic soroll d'uns finestrons que es tanquen... L'engarronada de Carmeta havia quedat neta del tot.